

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0620137 Palahöjden

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000- områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000- område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontaktar Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, t ex skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. I kartverktyget söker du upp aktuellt område och klickar på namnet för mer information.

Karta över naturtyper hittas efter sökning av område, gå till fliken Kartskikt, avmarkera allt och under Naturtypskarteringar lägg till Natura naturtypskartan (NNK) och välj Naturtyper (ytor, linje, punkter.)

Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shp-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0620137 Palahöjden

Kommun: Ludvika

Områdets totala areal: 15,5 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-10-25

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen:

Markägarförhållanden:

Privata

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2000-07-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6270 - Silikatgräsmarker

6410 - Fuktängar

6510 - Slätterängar i låglandet

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden:

I natura 2000-området Palahöjden är de prioriterade bevarandevärdena de hävdade gräsmarkerna med dess särpräglade flora. Områden med slätteräng samt slåttade diken och åkerkanter runt de små åkrarna har högsta prioritet. Fältgentianan och majvivan ska bevaras i området.

Motivering:

Områdets främsta värden är knutna till gräsmarkerna som hävdats genom bete och slätter under lång tid.

Prioriterade åtgärder:

Bibehållen slåtter på så stora partier som möjligt samt röjningar i beteshagarna. Det viktigaste är att hävden upprätthålls genom tillräcklig slåtter och bete.

Beskrivning av området

Palahöjden omges av böljande ängsmark med strödda lövträd och stora odlingsrösen. Runt alla Palahöjdens smålindor och brukningsvägar sträcker sig slåttermark som lieslås och efterbetas. Slåttermarken tillhör Dalarnas allra förnämsta med en mycket stor artrikedom av slåttergynnade växter samt även en mängd sällsynta slåtterberoende svampar.

Kulturbeskrivning är marken ett av de bästa exemplen i länet på den äldre brukningsstruktur som var rådande vid småjordbruken för inte så länge sedan. Rösen och spår av äldre brukande finns överallt

Stora arealer f d slåtteräng har hägnats in för bete. I betesmarken har öppna partier övergått till ordinär betestypisk rödven-friskäng, eller i fuktiga lägen tuvtåtel-högröfuktäng.

Vad kan påverka negativt

Minskat eller upphört slåtter och bete leder på sikt till igenväxning av buskar och träd och utarmning av den hävdgynnade floran och faunan. . Tillskottsutfodring av betesdjuren ger indirekt näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran.

Utebliven eller felaktig skötsel (pga. ändrad markanvändning etc.) kan utgöra ett hot mot naturtypen, liksom igenväxning med träd och buskar samt skogsplantering i hagmarker.

Virkestransporter eller körning med andra tyngre fordon kan skada för naturtypen viktiga markförhållanden, samt leda till förändrad hydrologi.

Markexploatering och annan markanvändningsförändring i objektet eller i angränsande områden, exempelvis dikning och täktverksamhet kan medföra negativa effekter för de känsliga markerna

Bevarandeåtgärder

Markägaren söker jordbrukarstöd och sköter markerna själv. Förvaltningsfunktionen på Länsstyrelsen håller kontakt med markägaren.

I området finns restaureringsbehov samt behov av stängselupprustning.

Området ingår i en samlingsfolder om finnmarker i sydvästra Dalarna framtagna inom projektet Foder & Fägring.

Information till markägare och brukare om markernas känslighet samt avtal genom eu-stöd om slåtter och bete bör i första hand vara tillräcklig för att bibehålla områdets värden. Visar det sig att detta inte är tillräckligt för att upprätthålla värdena så kan Länsstyrelsen behöva planera för ytterligare åtgärder.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målbildindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målbildindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som

satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6270 - Silikatgräsmarker

Areal: 6,12 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

I hagmarken har öppna partier övergått till ordinär betestypisk rödven-friskäng, eller i fuktiga lägen tuvtåtel-högröfuktäng.

Betesfällan ner mot ett f.d. slåtterkärr har, öster om slåttermarken, ett glest trädskikt och en mycket värdefull flora av slåtter- och betesgynnade växter, särskilt i de mer öppna delarna.

Betesmarken mellan gårdarna och landsvägen är mycket vacker, glest trädbevuxen och med en småkullig topografi. Floran är mycket artrik och innefattar en mängd slåtter- eller betesgynnade arter. Tack vare småkulligheten finns en stor variation i vegetationstyper

Artrika, hävdpräglade gräsmarker nedanför trädgränsen på torra-friska, silikatrika jordar. Naturtypen har utvecklats genom lång hävdkontinuitet, men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-30 %. Hävdgynnade arter ska finnas.

Väster om gårdarna på andra sidan sockengränsen samt norrut ända upp till de nordligaste åkrarna sträcker sig en stor beteshage som under en period varit ganska tätt beskogad, men idag har glesats ut radikalt. Markfloran har reagerat snabbt och mycket positivt, så att idag finns över större delen en tät grässvål med stort inslag av de för traktens betes- och slåttermarker typiska växterna. Området innehåller spår efter tidigare brukande och här finns även ett par brukade smååkrar. Rösen och äldre grunder finns här och var. Ännu är trädskiktet ganska tätt i vissa delar, fr. a i söder där även en del gråal växer.

Bevarandemål

Arealen silikatgräsmarker ska vara minst 6,1 hektar.

Vedartad igenväxningsvegetation ska inte förekomma. (Med ”igenväxningsvegetation” avses sådana träd, buskar (högre än 1,3m) och annan markvegetation som kunnat etablera sig på grund av att hävden blivit för svag för att kunna medverka till att säkerställa förekomsten av hävdgynnade växt- och djursamhällen samt arter.)

Kärlväxtfloran ska vara artrik och dominerad av hävdgynnade arter och med ett stort inslag av typiska arter.

Bevarandetillstånd

Gynnsam

6410 - Fuktängar

Areal: 3,21 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

På flera ställen övergår betesmarkerna i kalkfuktängar. Dessa artrika ängar är de enda i sitt slag i kommunen. Den västra betesmarken utgörs i söder, liksom den sydöstra betesmarken, båda närmast vägen av kalkfuktäng. Likaså den norra delen av betesmarken i nordost.

Hävdpräglade fuktängar med blåtåtel eller starr nedanför trädgränsen. Naturtypen har utvecklats genom lång hävdkontinuitet, men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-30 %. Hävdgynnade arter ska finnas.

Två undertyper finns:

6410 a) Fuktängar på neutrala till alkaliska, kalkrika jordar med ett varierande vatteninnehåll, ofta relativt artrika. Här ingår bl.a. "kalkfuktängen".

6410 b) Fuktängar på surare jordar, ibland torvrika, med blåtåtel, tåg- och starrarter. Typen varierar beroende på hävd och hävdintensitet.

Bevarandemål

Arealen fuktängar med blåtåtel eller starr ska vara minst 3,2 hektar.

Vedartad igenväxningsvegetation ska inte förekomma. (Med "igenväxningsvegetation" avses sådana träd, buskar (högre än 1,3m) och annan markvegetation som kunnat etablera sig på grund av att hävden blivit för svag för att kunna medverka till att säkerställa förekomsten av hävdgynnade växt- och djursamhällen samt arter.)

Kärlväxtfloran ska vara artrik och dominerad av hävdgynnade arter och med ett stort inslag av typiska arter.

Bevarandetillstånd

Gynnsam

6510 - Slätterängar i låglandet

Areal: 2,32 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Runt alla Palahöjdens smålindor och brukningsvägar sträcker sig slättermark som lieslås och efterbetas. Hackslättermarken består av mycket artrik kalkfuktäng eller örtrik friskäng, med inslag av lågstarrfuktäng i svackorna och skogsnävaäng i skuggigare partier. De kalkpåverkade hackslogarna hör till kommunens allra artrikaste ängsmarker. Här finner man i översilade partier majviva rikligt samt hårstarr, slätterblomma, tvåblad, kärrfibbla och brudborste. Fältgentiana och darrgräs förekommer i friska avsnitt och i kantzoner höskallra och myskgräs.

Mellan några åkrar och med två små lindor insprängda ligger en mycket värdefull liten betesmark inramad av odlingsrösen. Floran är mycket artrik och påminner starkt om omgivande slättermark.

Artrika, torra-friska, hävdpräglade ängar i Götaland samt under högsta kustlinjen i Svealand och Norrland. Naturtypen har utvecklats genom lång kontinuitet av slätterängsskötsel (och ofta även använts som betesmark på senare tid), men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-30 %. Hävdgynnade arter ska finnas.

Bevarandemål

Arealen slätterängar i låglandet ska vara minst 2,3 hektar.

Vedartad igenväxningsvegetation ska inte förekomma. (Med "igenväxningsvegetation" avses sådana träd, buskar (högre än 1,3m) och annan markvegetation som kunnat etablera sig på grund av att hävden blivit för svag för att kunna medverka till att säkerställa förekomsten av hävdgynnade växt- och djursamhällen samt arter.)

Kärlväxtfloran ska vara artrik och dominerad av hävdgynnade arter och med ett stort inslag av typiska arter.

Bevarandetillstånd

Gynnsam

Dokumentation

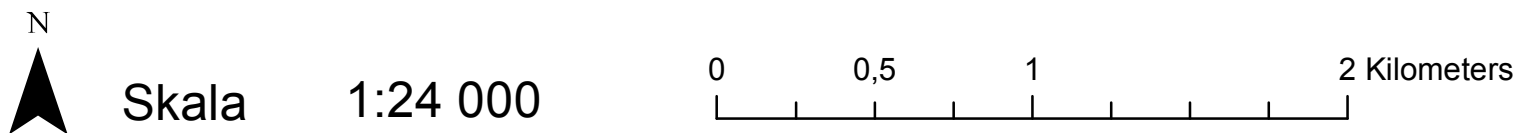
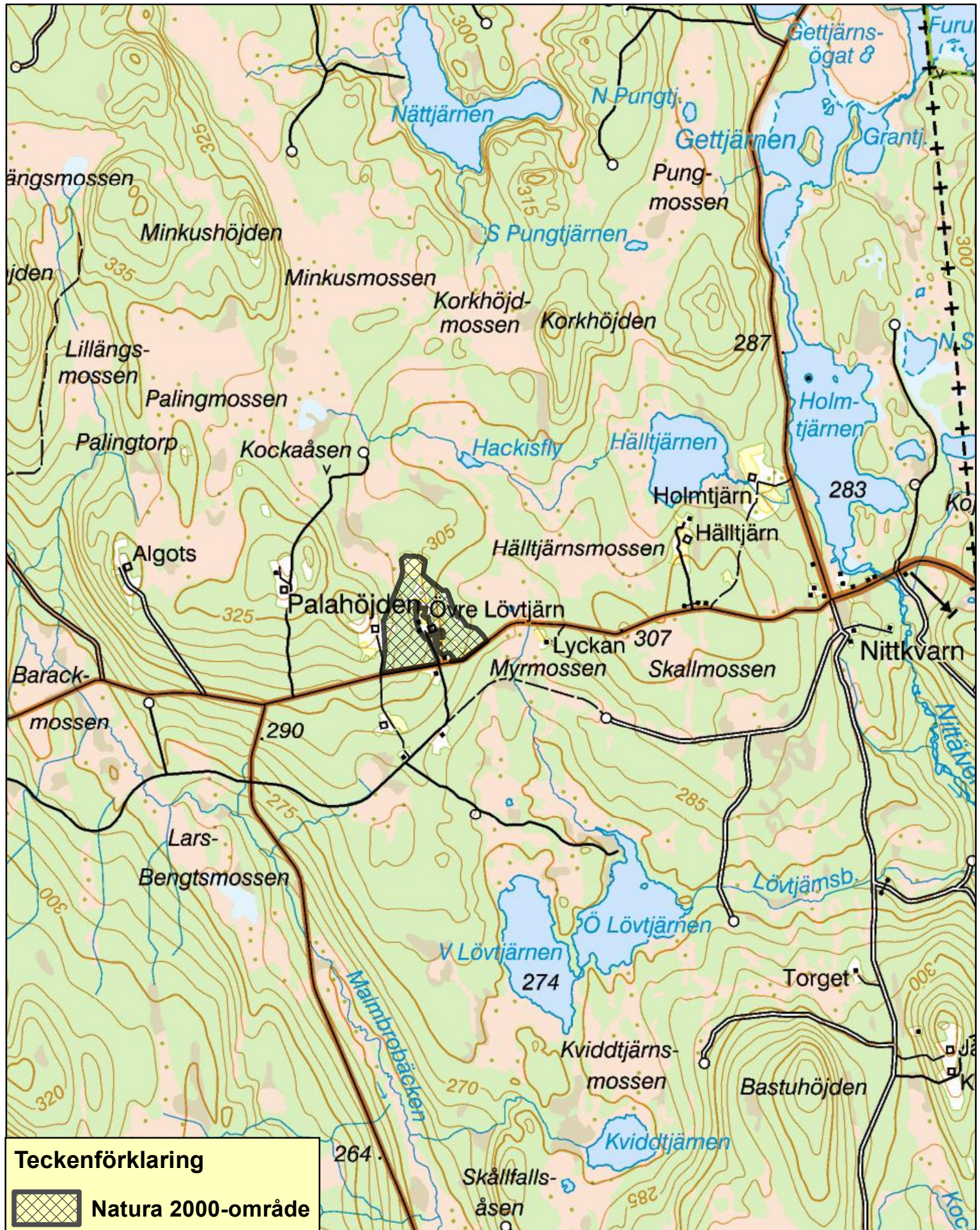
Länsstyrelsen Dalarna, 1994: Värdefulla odlingslandskap i Dalarna. Länsstyrelsen 1994. Falun.

Länsstyrelsen i Dalarnas län, 2001. Åtgärdsplan för bevarande av betesmarker och slåtterängar; Palahöjden, 2001-02-22

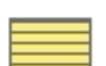
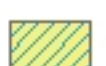
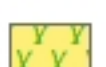
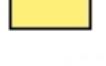
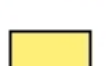
Information från projektet "LIFE Foder & Fägring 2010-2014", Länsstyrelsen i Dalarna
Naturvårdsverkets vägledningar för arter- och naturtyper inom Natura 2000-nätverket

Bilagor

Palahöjden SE0620137

⌵ Alla naturtyper yta

- 6000 - Gräsmarker, substratdominerade gräsmarker och alluviala gräsmarker nedanför barrskogsgränsen
- 6270 - Silikatgräsmarker
- 6411 - Fuktängar Kalkfuktäng
- 6510 - Slätterängar i låglandet
- 6913 - Trädbärande kultiverad betesmark
- 6930 - Åkermark
- 6960 - Öppen icke-natura naturtyp
- 9000 - Obestämd skog, obestämd natura/icke-natura

